

**Силабус навчальної дисципліни
«Історія методики навчання іноземних мов»**

Освітній рівень	магістр		
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка		
Спеціальність	014 Середня освіта		
Освітні програми	Викладання європейських мов на основі комбінованих технологій (англійська мова і друга західноєвропейська мова) Німецька/французька/іспанська мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов		
Статус дисципліни	Вибіркова		
Мова навчання	Українська		
Семестр	2		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Форма підсумкового контролю	Залік		
Викладач	Ніколаєва Софія Юріївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов		
Анотація навчальної дисципліни	Розкриваються основи історії методики навчання іноземних мов в Україні та за кордоном. Відбувається формування історичного методичного мислення, навчання аналізу методів та технологій навчання іноземних мов, професійної діяльності викладача іноземної мови та свідомого вибору методу навчання іноземної мови студентів закладів вищої освіти. Зміст навчальної дисципліни розкривається у межах одного змістового модуля «Методи навчання іноземних мов в історичному аспекті», який охоплює такі теми: Історія методики навчання ІМ як науки та її зв'язок з базовими науками. Перекладні методи навчання ІМ. Реформа навчання ІМ. Прямий метод навчання ІМ. Методична система Гарольда Пальмера (20-і роки ХХ ст.). Методична система Майкла Уеста (20-30-і роки ХХ ст.). Аудіолінгвальний метод навчання ІМ. Аудіовізуальний метод навчання ІМ. Комунікативний метод навчання ІМ. Методи інтенсивного навчання ІМ. Штучний інтелект у навчанні ІМ.		
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	3 кредити ЄКТС; 90	год., у тому числі:	
		Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	лекції	14 год	4 год
	семінарські заняття	–	–
	практичні заняття	16 год	2 год
консультації	–	–	
самостійна робота	60 год	84 год	
Передумови до Вивчення або вибору навчальної дисципліни	Успішне опанування курсу «Методика навчання іноземних мов» в бакалавраті. Знати: теоретичні засади історії педагогіки, загальної педагогіки, психології, лінгвістики, культурології. Вміти: аналізувати методичні засади навчання іноземних мов.		
Мета вивчення дисципліни	Формування в студентів магістратури здатності застосовувати знання і розуміння в галузі історії розвитку методики навчання іноземних мов у процесі професійно		

методичної діяльності та наукових досліджень. Вона сприяє формуванню інтегральної компетентності фахівця, здатності розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі методики навчання іноземних мов і культур в процесі професійної діяльності або навчання; формувати/вдосконалювати загальні та фахові компетентності, зазначені в освітній програмі.

Магістранти знайомляться з проблемою періодизації методики навчання іноземних мов (МНІМ), тенденціями розвитку МНІМ, проблемою реалізації методичних новацій в освітньому процесі. У процесі вивчення дисципліни магістранти опановують загальні відомості про зарубіжні та вітчизняні методи навчання; про історію методики як науки та її зв'язки з базовими науками; про еволюцію змісту основних методичних категорій, історію методики навчання аспектів мови, видів мовленнєвої діяльності та елементів іншомовної культури. Магістранти ознайомлюються з характеристикою соціально-економічних передумов виникнення того чи іншого методу навчання; аналізом лінгвістичних, психологічних, педагогічних основ методичних концепцій; цілями, змістом і принципами навчання; прийомами навчання і підручниками/посібниками, створеними на засадах відповідного методичного підходу. Крім того, мета цього курсу – поглибити теоретичні знання магістрантів у галузі реалізації різних методів навчання іноземних мов (ІМ) в Україні.

Перелік тем, зміст лекційних і семінарських занять

Змістовий модуль

Методи навчання іноземних мов в історичному аспекті

- Тема 1. Історія методики навчання ІМ як наука та її зв'язок з базовими науками.
Тема 2. Перекладні методи навчання ІМ.
Тема 3. Реформа навчання ІМ. Прямий метод навчання ІМ.
Тема 4. Методична система Гарольда Пальмера.
Тема 5. Методична система Майкла Уеста.
Тема 6. Аудіолінгвальний метод.
Тема 7. Аудіовізуальний метод.
Тема 8. Комунікативний метод.
Тема 9. Методи інтенсивного навчання ІМ. Штучний інтелект у навчанні ІМ.

Система оцінювання курсу

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень магістрантів реалізується за наступною технологією. Оцінюються такі складники:

Аудиторна та самостійна робота – 50 балів. Модульна контрольна робота – 50 балів.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності магістранта (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**

Модульна контрольна робота (виконується перед заліком): Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру аспіранти виконують модульну контрольну роботу з дисципліни. Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно» – 50 балів;
«добре» – 40 балів;
«задовільно» – 30 балів;
«незадовільно» – 20 балів;
Неявка на МКР – 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР. Максимальний рейтинговий бал магістранта становить 100 балів.

Вимоги до заліку

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну.

Магістранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Магістранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **Е** та бал **60**. Якщо магістрант під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Об'єкти контролю: Володіння науково-дослідницькими вміннями у межах модуля та рівень засвоєння теоретичних знань з тем модуля.

Форми контролю:

- усна співбесіда або проектна робота;
- виконання підсумкового тесту.

Критерії оцінювання:

1) Усна співбесіда оцінюється за критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування методичних (наукових) рішень.

– 2) Тест оцінюється за критерієм: правильність виконання тестових завдань. Схема оцінювання: усна співбесіда та виконання тесту оцінюються згідно визначених критеріїв за шкалою “зараховано”, “не зараховано”.

Політика курсу

Магістрант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Незалежно від форми здобуття другого рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) магістранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

У разі неможливості магістрантом вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Магістранти погоджують цей графік із викладачем і деканатом. Графік повинен бути затверджений гарантом програми. Якщо магістранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми термінів відпрацювання магістрантами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов і доводить до відома магістрантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.

Під час роботи над письмовими працями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чийого фрагменту; ● несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

Основні види відповідальності магістрантів за порушення академічної доброчесності: ● повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік

	тощо); • повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; • відрахування із закладу освіти; • позбавлення академічної стипендії; • позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.
<p>Рекомендована література</p>	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жлуктенко Ю. О. Навчання іноземних мов за методичною системою Ч. Фріза – Р. Ладо . Київ : Рад. школа, 1969. 105 с. 2. Деркач А. С. Інтенсивні методи навчання іноземних мов. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Вип. 60. 2018. С. 132 – 135. 3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с. 4. Ніколаєва С. Ю. Від навчання іноземної мови до міжкультурної іншомовної освіти : сторічна історія цілей навчання (1917 – 2017 р. р.) .Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 256 – 263. 5. Ніколаєва С. Ю. Intercultural foreign language education in Ukraine in the context of the secondary school reform. Advanced Education. 2017. Issue 8. P. 54 – 58. 6. Ніколаєва С. Ю., Задорожна І. П., Дацків О. Development of Pre – Service English Teachers’ Language Skills and Learner Autonomy via Blended Learning . Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala. 2019. Vol. 11 (#2). P. 222 – 239. 7. Ніколаєва С. Ю. Історія методики навчання іноземних мов: навчально-методичний посібник для студентів магістратури та аспірантури. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2020. 180 с. 8. Ніколаєва С.Ю., Задорожна І. П. Теоретичні засади історії методики навчання іноземних мов: монографія.Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2021, 298 с. 9. Пальмер Г. Усний метод навчання іноземних мов.(переклад) Київ : Радянська школа, 1964. 106 с. 10. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: колективна монографія [за ред. С.Ю.Ніколаєвої]. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2015. 444 с. 11. The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, :Companion Volume with New Descriptors. Education Department, Council of Europe, 2018. 235 p. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лабінська Б. І. Історичні нариси з методики навчання іноземних мов на західноукраїнських землях (друга половина XIX-перша половина XX ст.): монографія. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2013. 384 с.. 2. Паршикова О. О. Комунікативно-ігровий метод навчання іноземної мови учнів початкової загальноосвітньої школи (теоретико-методологічний аспект): монографія . Донецьк : Вид-во «Вебер», 2009. 296 с. 3. Larsen-Freeman D. Techniques and Principles in Language Teaching. Oxford Univ. Press, 1986. 142 p. 4. Richards J.C., Rodgers Th.S. Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge Univ. Press, 1991. 170 p.

Додаткові ресурси

Електронна бібліотека України Наука і освіта	https://uateka.com/uk/article/scienc
Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника	http://www.lsl.lviv.ua/index.php/u_fondi/elektronni-resursy/
Наукова бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет»	http://www.lib.uzhnu.edu.ua/
Наукова бібліотека Національного університет «Києво-Могилянська академія»	https://library.ukma.edu.ua/
Наукова комунікація в цифрову епоху	https://courses.prometheus.org.ua/e-v1:UKMA+SCDA101+2020_T1
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/

